

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Πρόγραμμα @ξία

ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού

Γράφει ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πειραιώς

Νικόλαος Δ. Φίλιππας

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΑΛΦΑΡΙΘΗΤΙΣΜΟΥ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Πρόγραμμα @ξία

Αγαπητοί εκπαιδευτικοί,

Τα παιδιά αντιμετωπίζουν σήμερα μια πραγματικά δύσκολη πραγματικότητα. Δεν είναι μόνο οι επιπτώσεις της πανδημίας που τα έχουν επηρεάσει, αλλά και τα θέματα που θα αναδειχθούν μετά από αυτήν!

Οι ταχύτατες τεχνολογικές εξελίξεις όπου η γνώση διπλασιάζεται κάθε 12 ώρες, το υψηλό χρέος που μεταφέρεται στις νέες γενιές, οι συχνές χρηματοπιστωτικές κρίσεις που αυξάνουν τις κοινωνικές ανισότητες και την φτώχεια, οι λίγες ευκαιρίες που τους προσφέρει το σύστημα, ο σκληρός ανταγωνισμός που θα αντιμετωπίσουν τα παιδιά στο μέλλον τόσο από συνομήλικους τους, όσο και από τα Robots, θα διαμορφώσουν μια εντελώς νέα πραγματικότητα που απαιτεί νέες δεξιότητες, οι οποίες δεν παρέχονται από την δημόσια, αλλά και πολλές φορές από την ιδιωτική εκπαίδευση.

Οι έννοιες που θα κυριαρχήσουν στο άμεσο μέλλον, και χαρακτηρίζουν αυτό που ονομάζουμε Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση, είναι οι κάτωθι:

Data Analytics, Artificial Intelligence, Internet of Things, Machine Learning, Virtual Reality, Internet of Anything, Robots, Digitalization, Disruption, FinTech, οι οποίες αποτελούν απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για πολλά επαγγέλματα του μέλλοντος.

Όμως η δεξιότητα που πραγματικά αφορά όλους τους πολίτες τον 21ο αιώνα είναι ο **Χρηματοοικονομικός Αλφαριθμητισμός (Financial Literacy)**, η σωστή δηλαδή διαχείριση των χρημάτων μας, για όλη την διάρκεια της ζωής μας!

Το **Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού** γνωρίζει τις προκλήσεις του μέλλοντος, αφουγκράζεται τις αγωνίες των δασκάλων και των γονέων και συμβάλει στην διάχυση της χρηματοοικονομικής γνώσης στα παιδιά, τα οποία αποτελούν άλλωστε το μέλλον.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού, έχοντας αποκτήσει σημαντική και πολυετή εμπειρία στην χρηματοοικονομική εκπαίδευση παιδιών και εφήβων και έχοντας αναπτύξει μια εκτεταμένη σειρά καινοτόμων δράσεων, έχει δημιουργήσει ήδη από το 2021, με την ευγενική χορηγία της **Ένωσης Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (ΕΕΔΑΔΠ)**, το **«Πρόγραμμα @ξία»**: μία πρωτοποριακή και εξειδικευμένη εκπαιδευτική πλατφόρμα (microsite) με σκοπό την καλλιέργεια της χρηματοοικονομικής γνώσης και την χρηματοοικονομική ενδυνάμωση παιδιών ηλικίας 9 έως 11 ετών.

Η εκπαιδευτική αυτή πλατφόρμα διατέθηκε δωρεάν προς το κοινό και με ελεύθερη πρόσβαση, χωρίς προϋποθέσεις, για χρήση από μαθητές, γονείς και δασκάλους, στις αρχές Οκτωβρίου του 2021.

Παράλληλα, ακολουθώντας τις απαραίτητες διαδικασίες, το **«Πρόγραμμα @ξία»** υποβλήθηκε στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας, από τις οποίες έλαβε και την τελική έγκριση για την ένταξή του στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων από την σχολική χρονιά 2021-2022.

Το εργαστήριο δεξιοτήτων με βάση το **«Πρόγραμμα @ξία»** έλαβε τον τίτλο **«Χρηματοοικονομικός Εγγραμματισμός»** και διδάσκεται έκτοτε ως επίσημο εκπαιδευτικό υλικό, απευθυνόμενο σε μαθητές της ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου.

Η ειδικά διαμορφωμένη και ολοκληρωμένη ύλη του προγράμματος περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα απαραίτητων γνώσεων για τα παιδιά, κατάλληλα προσαρμοσμένων για τις ηλικίες 9 έως 11 ετών, με έμφαση στα ακόλουθα: Το χρήμα και την ιστορία του, την αποταμίευση, την διαφορά αναγκών και επιθυμιών, την κατανόηση της διαδικασίας κατάρτισης του προϋπολογισμού, τον ρόλο των τραπεζών, τις έννοιες επιτόκιο και τόκος, την αναγκαιότητα και τους τρόπους προστασίας από τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, τον δανεισμό και την φιλανθρωπία.

Το εκπαιδευτικό υλικό συνοδεύεται από πρωτότυπες διαδραστικές ασκήσεις και σταυρόλεξα, τα οποία προσφέρονται με τις λύσεις τους, καθώς επίσης και από ένα χρήσιμο λεξιλόγιο χρηματοοικονομικών όρων, ενώ παράλληλα υπάρχει και μία ανεξάρτητη ενότητα με διασκεδαστικά παιχνίδια και ψευδαισθήσεις.

Η εκπαιδευτική πλατφόρμα του προγράμματος προσφέρει την δυνατότητα στους μαθητές να μελετήσουν το υλικό μόνοι τους, προτείνεται όμως η μελέτη και η εμβάθυνση στις έννοιες που διαπραγματεύεται να γίνεται μαζί με τους γονείς και τους δασκάλους τους.

Συνολικά, το **«Πρόγραμμα @ξία»** έχει ήδη αποτελέσει την αρχή ενός ταξιδιού γνώσης για τους μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, το οποίο συνοδεύτηκε από διαγωνισμούς, επισκέψεις σε Δημοτικά Σχολεία και πολλές ακόμα δράσεις-έκπληξη!

Αξίζει να σημειωθεί ότι το **«Πρόγραμμα @ξία»** έχει παρουσιαστεί σε δεκάδες σχολεία ανά την Ελλάδα, με το ενδιαφέρον τόσο των μαθητών όσο και των εκπαιδευτικών να είναι πραγματικά εντυπωσιακό!

Σε αυτό το ταξίδι της γνώσης, τα παιδιά χρειάζονται και την δική σας συμβολή καθώς είσαστε τα πρότυπά τους!

Το Ινστιτούτο Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού φιλοδοξεί να αποτελέσει τον συνδετικό κρίκο μεταξύ των παιδιών, των γονέων και των εκπαιδευτικών, με νέες δράσεις που αναμένεται να ανακοινωθούν σύντομα.

Σας καλούμε λοιπόν να μείνετε συντονισμένοι στην ιστοσελίδα του **«Προγράμματος @ξία»** (<https://www.gfli.gr/programma-axia-sx/>), καθώς και στην ιστοσελίδα του **Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού** (<https://www.gfli.gr/>), και... πολλές εκπλήξεις περιμένουν εσάς και τους μαθητές σας!

Νικόλαος Δ. Φίλιππας

Καθηγητής Χρηματοοικονομικής Πανεπιστημίου Πειραιώς
Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
Πρόεδρος & Ιδρυτής του Ινστιτούτου
Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού
(Hellenic Financial Literacy Institute – HFLI)

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εργαστήριο 1: Το χρήμα και η ιστορία του

Σχέδιο μαθήματος εργαστηρίου «Το χρήμα και η ιστορία του»

Στόχος: Στο πλαίσιο του εργαστηρίου αυτού, οι μαθητές θα μάθουν τι είναι χρήμα, θα γνωρίσουν την ιστορία του από το 9.000 π.Χ. μέχρι σήμερα, θα μάθουν για τις διάφορες μορφές χρήματος που χρησιμοποιήθηκαν στο παρελθόν καθώς και τα χαρακτηριστικά τους, θα μάθουν για την πρακτική του ανταλλακτικού εμπορίου ή αντιπραγματισμού, θα μάθουν για την δημιουργία των πρώτων νομισμάτων και χαρτονομισμάτων, θα μάθουν για τα νομίσματα που χρησιμοποιούνταν στην αρχαία και στην σύγχρονη Ελλάδα, θα γνωρίσουν τα πιο δημοφιλή σύγχρονα νομίσματα ανά τον κόσμο, θα κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει το χρήμα, θα μάθουν τι είναι το ψηφιακό χρήμα και, τέλος, θα κατανοήσουν τα οφέλη του χρήματος αλλά και την αναγκαιότητα της συνετής διαχείρισής του.

Λέξεις - κλειδιά εργαστηρίου: Ανταλλαγή, νόμισμα, συναλλαγή, χρήμα, χαρακτηριστικά χρήματος, ψηφιακό νόμισμα.

Απαιτούμενα υλικά:

- Έντυπα αντίγραφα του προσφερόμενου θεωρητικού κειμένου για το εργαστήριο (προαιρετικά).
- Έντυπα αντίγραφα των προσφερόμενων ασκήσεων για το εργαστήριο.
- Πίνακας και μαρκαδόροι ή κιμωλίες.
- Λευκές σελίδες μεγέθους A3 ή A4 και πολύχρωμοι μαρκαδόροι για τους μαθητές.
- Ηλεκτρονικός υπολογιστής και προβολέας για παρουσίαση πολυμέσων.

Διάρκεια μαθήματος: 1 διδακτική ώρα

Περίγραμμα μαθήματος:

Εισαγωγή

- Καλωσορίστε τους μαθητές και περιηγηθείτε μαζί τους στην ψηφιακή πλατφόρμα του **Προγράμματος @ξία**, με σκοπό να αποκτήσουν μία άποψη για το τι θα μάθουν κατά την διάρκεια του παρόντος Προγράμματος Καλλιέργειας Δεξιοτήτων.
- Ξεκινήστε το μάθημα ρωτώντας τους τι γνωρίζουν για τα χρήματα και τη σημασία τους στην καθημερινή μας ζωή.
- Προσφέρετέ τους μια σύντομη επισκόπηση των στόχων του μαθήματος: να εξερευνήσετε την ιστορία του χρήματος, την εξέλιξή του και τον ρόλο του στη σύγχρονη κοινωνία.

Παρουσίαση και συζήτηση

- Εμφανίστε το κείμενο του εργαστηρίου στον προβολέα (επισκεπτόμενοι την ιστοσελίδα του) ή διανείμετε τυπωμένα αντίγραφα στους μαθητές. Ιστοσελίδα εργαστηρίου: <https://www.gfli.gr/programma-axia-sx/to-xrima-kai-i-istoria-tou-sx/>
- Διαβάστε το κείμενο μαζί ως τάξη, κάνοντας παύση για να εξηγήσετε τις βασικές έννοιες και το απαραίτητο σχετικό λεξιλόγιο.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να κάνουν ερωτήσεις και να συμμετέχουν σε συζητήσεις για κάθε τμήμα του κειμένου.
- Χρησιμοποιήστε τον πίνακα για να επισημάνετε σημαντικά σημεία και σχεδιάστε οπτικά βοηθήματα για να υποστηρίξετε την κατανόηση των εννοιών.
- Προχωρήστε στην επίλυση των ασκήσεων του εργαστηρίου, επιλέγοντας κατά περίπτωση μεταξύ ατομικής και ομαδικής επίλυσης, κατά την κρίση σας.

Ομαδική δραστηριότητα: Χρονοδιάγραμμα για την ιστορία του χρήματος

- Χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες.
- Δώστε σε κάθε ομάδα ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού και μαρκαδόρους.

- Ενθαρρύνετε τη δημιουργικότητα και τη συνεργασία μέσα στις ομάδες.
- Δώστε χρόνο στις ομάδες να παρουσιάσουν τα χρονοδιαγράμματά τους στην τάξη και να συζητήσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ τους.

Διαδραστική δραστηριότητα: Παιχνίδι ρόλων

- Χωρίστε την τάξη σε ζευγάρια ή μικρές ομάδες.
- Αναθέστε σε κάθε ομάδα μια συγκεκριμένη ιστορική περίοδο ή μορφή νομίσματος (π.χ. σύστημα αντιπραγματισμού, αρχαία νομίσματα, σύγχρονα χαρτονομίσματα).
- Καθοδηγήστε τους μαθητές να δημιουργήσουν ένα σύντομο παιχνίδι ρόλων που απεικονίζει μια τυπική συναλλαγή χρησιμοποιώντας την μορφή νομίσματος που τους έχει ανατεθεί.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να εξετάσουν τις προκλήσεις και τα πλεονεκτήματα του νομίσματος που έχουν επιλέξει.
- Δώστε χρόνο στις ομάδες να αναπτύξουν και να παρουσιάσουν τα παιχνίδια ρόλων τους στην τάξη και οργανώστε μια σύντομη συζήτηση στη συνέχεια.

Συμπεράσματα και σημεία προς περαιτέρω συζήτηση

- Συνοψίστε τα κύρια σημεία που καλύπτονται στο μάθημα, τονίζοντας τη σημασία του χρήματος σε όλη την ιστορία και τη συνεχιζόμενη εξέλιξή του.
- Χρησιμοποιήστε τις προσφερόμενες ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης για να βεβαιωθείτε πως οι μαθητές έχουν κατανοήσει σε βάθος τα κυριότερα σημεία του θεωρητικού μέρους.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να αναλογιστούν τι έχουν μάθει και πώς αυτό σχετίζεται με τη ζωή τους.
- Αναθέστε ένα θέμα για συγγραφή σύντομης έκθεσης ή ένα θέμα συζήτησης ως εργασία για το σπίτι, ζητώντας από τους μαθητές να εξετάσουν το μέλλον των χρημάτων και πώς τα ψηφιακά νομίσματα μπορούν να επηρεάσουν την κοινωνία.

- Ευχαριστήστε τους μαθητές για τη συμμετοχή και τον ενθουσιασμό τους.

Δραστηριότητες επέκτασης (αν το επιτρέπει ο χρόνος)

- Ερευνήστε και παρουσιάστε μια συγκεκριμένη μορφή νομίσματος που αναφέρεται στο κείμενο (π.χ. κοχύλια, πολύτιμα μέταλλα).
- Συζητήστε για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των ψηφιακών νομισμάτων σε σύγκριση με τις παραδοσιακές μορφές χρημάτων.
- Εξερευνήστε τις τρέχουσες τάσεις στις ψηφιακές πληρωμές.

Αξιολόγηση των μαθητών

- Άτυπη αξιολόγηση μέσω συμμετοχής σε συζητήσεις στην τάξη και ομαδικές δραστηριότητες.
- Ελέγξτε τα χρονοδιαγράμματα και τα παιχνίδια ρόλων των μαθητών για την ακρίβεια και την κατανόηση των βασικών εννοιών.
- Αξιολογήστε τις σύντομες εκθέσεις ή τις απαντήσεις των μαθητών στα αντίστοιχα θέματα εργασίας για το σπίτι.

Σύνοψη θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Το χρήμα και η ιστορία του» για τον εκπαιδευτικό

Το παρεχόμενο κείμενο του εργαστηρίου διερευνά την ιστορία του χρήματος, καταγράφοντας την εξέλιξή του από την αρχαιότητα έως τη σημερινή εποχή των ψηφιακών νομισμάτων. Αναφέρεται στις διάφορες μορφές που έχει πάρει το χρήμα σε όλη την ιστορία, οι οποίες κυμαίνονται από ζώα και σιτηρά, μέχρι κοχύλια, μέταλλα, και τελικά σύγχρονα μεταλλικά νομίσματα και χαρτονομίσματα. Το κείμενο υπογραμμίζει τις προκλήσεις που σχετίζονται με τις πρώιμες μορφές χρήματος, όπως τα ζητήματα μεταφοράς και ανθεκτικότητας, και την μετάβαση σε πιο αποτελεσματικά μέσα συναλλαγής. Επίσης, εμβαθύνει στην εμφάνιση των επίσημων νομισμάτων σε διαφορετικούς πολιτισμούς, τονίζοντας τη σημασία τους στη διευκόλυνση του εμπορίου και της οικονομικής ανάπτυξης.

Επιπλέον, το κείμενο συζητά τα βασικά χαρακτηριστικά που πρέπει να διαθέτει το χρήμα για να χρησιμεύσει ως αποδεκτό μέσο συναλλαγής, συμπεριλαμβανομένων της αξιοπιστίας, της προσβασιμότητας, της διαιρεσιμότητας και της ανθεκτικότητας. Αναφέρει σημαντικά ορόσημα στην ιστορία των νομισμάτων, όπως η εισαγωγή του πρώτου επίσημου νομίσματος στην Αρχαία Ελλάδα και η υιοθέτηση σύγχρονων νομισμάτων όπως το Ευρώ.

Επιπλέον, το κείμενο διερευνά την αυξανόμενη παρουσία των ψηφιακών νομισμάτων στον σημερινό κόσμο, επισημαίνοντας τα πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις τους σε σύγκριση με τις παραδοσιακές μορφές χρήματος. Ολοκληρώνεται με τον προβληματισμό σχετικά με το ρόλο του χρήματος στην ανθρώπινη ζωή, αναγνωρίζοντας την ικανότητά του να παρέχει ελευθερία, ευκαιρίες, ασφάλεια και επιλογές, ενώ παράλληλα προειδοποιεί για τους πιθανούς κινδύνους που συνδέονται με την κακή χρήση του.

Ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Το χρήμα και η ιστορία του» για τους μαθητές

- **Ερώτηση:** Ποια ήταν η πρώτη μορφή χρήματος που χρησιμοποιήθηκε στην οικονομική ιστορία; **Απάντηση:** Η πρώτη μορφή χρήματος που χρησιμοποιήθηκε στην οικονομική ιστορία ήταν τα βοοειδή και το καλαμπόκι.
- **Ερώτηση:** Ποια ήταν ορισμένα προβλήματα που αντιμετώπιζαν οι άνθρωποι με τις αρχικές μορφές των χρημάτων; **Απάντηση:** Ορισμένα προβλήματα που παρουσίαζαν οι αρχικές μορφές των χρημάτων περιελάμβαναν τις δυσκολίες στη μεταφορά και την φθορά.
- **Ερώτηση:** Πότε και πού εμφανίστηκε το πρώτο επίσημο νόμισμα; **Απάντηση:** Το πρώτο επίσημο νόμισμα εμφανίστηκε στην Αρχαία Ελλάδα, στη Λυδία της Μικράς Ασίας (στη σημερινή Τουρκία), στα τέλη του 7ου ή στις αρχές του 6ου αιώνα π.Χ.
- **Ερώτηση:** Ποια είναι τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει το χρήμα για να αποτελεί ένα αποδεκτό μέσο συναλλαγής; **Απάντηση:** Το χρήμα πρέπει να είναι αξιόπιστο, εύκολα διαθέσιμο, αποδεκτό από πολλούς ανθρώπους, προσιτό, διαιρούμενο σε μικρότερες μονάδες, ανθεκτικό και εύκολο στην αποθήκευση και τη μεταφορά.
- **Ερώτηση:** Ποιος εισήγαγε το πρώτο νόμισμα στη νεότερη Ελλάδα και πότε; **Απάντηση:** Ο Φοίνικας ήταν το πρώτο νόμισμα της νεότερης Ελλάδας, που εισήχθη το 1828 από τον Ιωάννη Καποδίστρια.
- **Ερώτηση:** Ποιες χώρες κυριαρχούν στη χρήση των ψηφιακών νομισμάτων; **Απάντηση:** Χώρες όπως η Σουηδία πρωτοστατούν στη χρήση των ψηφιακών νομισμάτων.
- **Ερώτηση:** Ποια είναι μερικά από τα πιο δημοφιλή νομίσματα στον κόσμο; **Απάντηση:** Μερικά από τα πιο δημοφιλή νομίσματα στον κόσμο περιλαμβάνουν το Δολάριο των Η.Π.Α., το Γουάν της Κίνας, το Ευρώ της Ευρωζώνης, το Γιέν της Ιαπωνίας, το Ρούβλι της Ρωσίας, τη Ρουπία της Ινδίας, το Ρεάλ της Βραζιλίας και τη Στερλίνα της Μεγάλης Βρετανίας.

- **Ερώτηση:** Ποια είναι η διαφορά μεταξύ των πρώτων μορφών χρήματος και του ψηφιακού χρήματος; **Απάντηση:** Οι πρώτες μορφές χρήματος ήταν φυσικά αντικείμενα, ενώ το ψηφιακό χρήμα υπάρχει μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- **Ερώτηση:** Τι ρόλο παίζουν τα χρήματα στη ζωή των ανθρώπων σύμφωνα με το κείμενο; **Απάντηση:** Σύμφωνα με το κείμενο, τα χρήματα παρέχουν ελευθερία, ευκαιρίες, ασφάλεια και επιλογές στους ανθρώπους.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εργαστήριο 2: Έξυπνες αγοραστικές επιλογές

Σχέδιο μαθήματος εργαστηρίου «Έξυπνες αγοραστικές επιλογές»

Στόχος: Στο πλαίσιο του εργαστηρίου αυτού, οι μαθητές θα μάθουν τον ορισμό της κατανάλωσης, θα γνωρίσουν το ζήτημα της υπερκατανάλωσης που χαρακτηρίζει τις Δυτικές Κοινωνίες, θα αναγνωρίσουν ως πιο πολύτιμα αγαθά την υγεία και την ευημερία τους, θα μάθουν για τις παρορμητικές αγορές, θα αναγνωρίσουν την σημασία της ιεράρχησης των αναγκών, θα μάθουν να συγκρίνουν τις τιμές και την αξία/χρησιμότητα που μπορούν να λάβουν από την αγορά ενός αγαθού, θα γνωρίσουν την έννοια της έρευνας αγοράς και το τι αυτή περιλαμβάνει, θα αναγνωρίσουν την σημασία της αξιοποίησης των πραγματικών προσφορών και εκπτώσεων για την εξοικονόμηση χρημάτων και, τέλος, θα συνειδητοποιήσουν ότι θα πρέπει να είναι προσεκτικοί με τις αγορές τους και ότι δεν θα πρέπει να παρασύρονται σε υπερκατανάλωση λόγω της ευκολίας που προσφέρουν οι ψηφιακές πληρωμές.

Λέξεις - κλειδιά εργαστηρίου: Κατανάλωση, έξυπνες αγοραστικές επιλογές, έρευνα αγοράς, ιεράρχηση αναγκών, παρορμητική κατανάλωση.

Απαιτούμενα υλικά:

- Έντυπα αντίγραφα του προσφερόμενου θεωρητικού κειμένου για το εργαστήριο (προαιρετικά).
- Έντυπα αντίγραφα των προσφερόμενων ασκήσεων για το εργαστήριο.
- Πίνακας και μαρκαδόροι ή κιμωλίες.
- Πρόσβαση στο διαδίκτυο για ερευνητική δραστηριότητα.
- Στυλό ή μολύβι και χαρτί για κάθε μαθητή.

- Ηλεκτρονικός υπολογιστής και προβολέας για παρουσίαση πολυμέσων.

Διάρκεια μαθήματος: 1 διδακτική ώρα

Περίγραμμα μαθήματος:

Εισαγωγή

- Καλωσορίστε τους μαθητές και ξεκινήστε το μάθημα ρωτώντας τους μαθητές τι κατανοούν με τον όρο «αγοραστικές επιλογές». Συζητήστε εν συντομία.
- Εισαγάγετε το θέμα της πραγματοποίησης έξυπνων αγοραστικών επιλογών και τη σημασία του στην καθημερινή ζωή.
- Προσφέρετε μια επισκόπηση του τι θα καλυφθεί κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

Ανάγνωση και κατανόηση

- Εμφανίστε το κείμενο του εργαστηρίου στον προβολέα (επισκεπτόμενοι την ιστοσελίδα του) ή διανείμετε τυπωμένα αντίγραφα στους μαθητές. Ιστοσελίδα εργαστηρίου: <https://www.gfli.gr/programma-axia-sx/exypnes-agorastikes-epiloges-sx/>
- Διαβάστε το κείμενο μαζί ως τάξη, κάνοντας παύση για να εξηγήσετε τις βασικές έννοιες και το απαραίτητο σχετικό λεξιλόγιο.
- Συζητήστε τα κύρια σημεία του κειμένου ως τάξη. Ενθαρρύνετε τους μαθητές να μοιραστούν τις σκέψεις τους και τυχόν ερωτήσεις που μπορεί να έχουν.

Κατανόηση βασικών εννοιών

- Γράψτε βασικούς όρους και έννοιες από το κείμενο στον πίνακα (π.χ. κατανάλωση, υπερκατανάλωση, ιεράρχηση αναγκών, προσεκτική δαπάνη).
- Συζητήστε εν συντομία κάθε όρο ή έννοια, διασφαλίζοντας ότι οι μαθητές κατανοούν τη σημασία και τη συνάφειά τους με το θέμα.

- Προχωρήστε στην επίλυση των ασκήσεων του εργαστηρίου, επιλέγοντας κατά περίπτωση μεταξύ ατομικής και ομαδικής επίλυσης, κατά την κρίση σας.

Δραστηριότητα: Ιεράρχηση αναγκών

- Χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες.
- Δώστε σε κάθε ομάδα μια λίστα με αντικείμενα ή σενάρια (π.χ. αγορά ενός νέου βιντεοπαιχνιδιού, αγορά καταναλωτικών ειδών από το σουπερμάρκετ, αποταμίευση χρημάτων για οικογενειακές διακοπές).
- Καθοδηγήστε τους μαθητές να συζητήσουν και να κατηγοριοποιήσουν κάθε στοιχείο ή σενάριο είτε ως ανάγκη είτε ως επιθυμία και να ιεραρχήσουν την σημαντικότητά του.
- Κάθε ομάδα παρουσιάζει τις κατηγοριοποιήσεις της και την τελική ιεράρχηση που προέκυψε στην τάξη, εξηγώντας το σκεπτικό της πίσω από κάθε επιλογή.

Δραστηριότητα έρευνας και σύγκρισης

- Καθοδηγήστε τους μαθητές να πραγματοποιήσουν μια σύντομη διαδικτυακή ερευνητική δραστηριότητα.
- Δώστε τους οδηγίες να συγκρίνουν τις τιμές κάποιων ειδών που αγοράζονται συνήθως από διαφορετικούς λιανοπωλητές (π.χ. σουπερμάρκετ, αλυσίδες καταστημάτων ηλεκτρονικών ειδών).
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να σημειώσουν τυχόν διαφορές στις τιμές και να συζητήσουν ποιος πωλητής λιανικής προσφέρει την καλύτερη σχέση ποιότητας/τιμής.

Συμπεράσματα και σημεία προς περαιτέρω συζήτηση

- Ανακεφαλαιώστε τα κύρια σημεία που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια του μαθήματος.
- Χρησιμοποιήστε τις προσφερόμενες ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης για να βεβαιωθείτε πως οι μαθητές έχουν κατανοήσει σε βάθος τα κυριότερα σημεία του θεωρητικού μέρους.

- Ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν τι έχουν μάθει σχετικά με τη λήψη σοφών καταναλωτικών αποφάσεων.
- Ζητήστε από τους μαθητές να καταγράψουν ένα σύντομο επιχείρημα για ένα πράγμα που μπορούν να κάνουν διαφορετικά στο μέλλον, ώστε να είναι σε θέση να λαμβάνουν πιο έξυπνες αγοραστικές αποφάσεις.
- Προσκαλέστε τους μαθητές να μοιραστούν τις σκέψεις τους με την τάξη.
- Ευχαριστήστε τους μαθητές για τη συμμετοχή και τον ενθουσιασμό τους.

Εργασία για το σπίτι: Ζητήστε από τους μαθητές να πάρουν συνέντευξη από ένα μέλος της οικογένειας ή έναν κηδεμόνα τους σχετικά με τις αγοραστικές συνήθειες και τις επιλογές τους. Θα πρέπει να ρωτήσουν πώς το μέλος της οικογένειάς τους αποδίδει προτεραιότητα στις δαπάνες, συγκρίνει τις τιμές και παίρνει αποφάσεις για το τι θα αγοράσει. Οι μαθητές μπορούν στη συνέχεια να γράψουν μια σύντομη περίληψη της συνέντευξης για να την μοιραστούν με την τάξη στο επόμενο μάθημα.

Σύνοψη θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Έξυπνες αγοραστικές επιλογές» για τον εκπαιδευτικό

Το παρεχόμενο κείμενο του εργαστηρίου συζητά την έννοια των έξυπνων αγοραστικών επιλογών των καταναλωτών, τονίζοντας τη σημασία της προσεκτικής δαπάνης και της ιεράρχησης των αναγκών. Ασκεί κριτική στην κουλτούρα της υπερκατανάλωσης που επικρατεί στις Δυτικές Κοινωνίες, τονίζοντας τις επιβλαβείς επιπτώσεις στην υγεία, την ευημερία και το περιβάλλον.

Το κείμενο υποδηλώνει ότι το πιο πολύτιμο αγαθό που διαθέτει ένα άτομο είναι η υγεία του, σε αντίθεση με την έμφαση στα υλικά αγαθά και την υπερβολική κατανάλωση. Επίσης, αμφισβητεί τη χρησιμότητα και την αναγκαιότητα πολλών προϊόντων που διαφημίζονται στα μέσα ενημέρωσης, υποδηλώνοντας ότι οι καταναλωτές συχνά μετανιώνουν για παρορμητικές αγορές ή διαπιστώνουν ότι τα προϊόντα δεν ανταποκρίνονται στις προσδοκίες τους.

Επιπλέον, το κείμενο ενθαρρύνει τους καταναλωτές να αποδώσουν προτεραιότητα στις δαπάνες τους, εστιάζοντας σε βασικά είδη και όχι σε επιπόλαιες/παρορμητικές αγορές. Υποστηρίζει την προσεκτική εξέταση/έρευνα πριν από την πραγματοποίηση αγορών, με ερωτήσεις όπως εάν κάποιος χρειάζεται πραγματικά το αντικείμενο, αν αξίζει την τιμή στην οποία διατίθεται, καθώς και εάν παρόμοια προϊόντα είναι διαθέσιμα σε χαμηλότερες τιμές.

Τονίζεται η σημασία της έρευνας αγοράς, ιδιαίτερα στα σουπερμάρκετ όπου διαφορετικές μάρκες προσφέρουν παρόμοια προϊόντα σε διαφορετικές τιμές. Επιπλέον, το κείμενο συμβουλεύει τους καταναλωτές να επωφεληθούν από ειδικές προσφορές, εκπτώσεις και ευκαιρίες ηλεκτρονικών αγορών, ενώ τους προτρέπει επίσης να είναι προσεκτικοί με τις ηλεκτρονικές συναλλαγές για την αποφυγή υπερβολικών δαπανών.

Συνολικά, το κείμενο προωθεί την ιδέα της «έξυπνης κατανάλωσης», υποστηρίζοντας συνειδητές καταναλωτικές συνήθειες που δίνουν προτεραιότητα στις βασικές ανάγκες, την σχέση ποιότητας-τιμής και τη μακροπρόθεσμη χρηματοοικονομική ευημερία.

Ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Έξυπνες αγοραστικές επιλογές» για τους μαθητές

- **Ερώτηση:** Γιατί το κείμενο υποδηλώνει ότι η υγεία είναι το πολυτιμότερο αγαθό που έχει ένα άτομο; **Απάντηση:** Το κείμενο υποδηλώνει ότι η υγεία είναι το πιο πολύτιμο αγαθό γιατί, όπως φαίνεται κατά τη διάρκεια της πανδημίας, είναι απαραίτητη για τη συνολική ευημερία και ευτυχία.
- **Ερώτηση:** Τι επικρίνει το κείμενο για τις Δυτικές Κοινωνίες σε σχέση με τις καταναλωτικές συνήθειες; **Απάντηση:** Το κείμενο επικρίνει τις Δυτικές Κοινωνίες επειδή δίνουν έμφαση στην υπερκατανάλωση και την κατοχή υλικών αγαθών αντί για την υγεία, την ευημερία και το περιβάλλον.
- **Ερώτηση:** Σύμφωνα με το κείμενο, ποιες είναι μερικές από τις αρνητικές επιπτώσεις της παρορμητικής κατανάλωσης; **Απάντηση:** Η παρορμητική κατανάλωση μπορεί να οδηγήσει σε αγορές για τις οποίες μετανιώνουμε που τις πραγματοποιήσαμε, είτε γιατί καταλάβαμε ότι δεν μας άρεσε αυτό που αγοράσαμε, είτε γιατί διαπιστώσαμε ότι τα προϊόντα αυτά δεν είναι τόσο χρήσιμα όσο πιστεύαμε αρχικά.
- **Ερώτηση:** Πώς προτείνει το κείμενο στους καταναλωτές να δώσουν προτεραιότητα στις αγοραστικές τους επιλογές; **Απάντηση:** Το κείμενο προτείνει να δοθεί προτεραιότητα στις δαπάνες για βασικά είδη και όχι σε επιπόλαιες/παρορμητικές αγορές, λαμβάνοντας υπόψη την έννοια της ιεράρχησης αναγκών.
- **Ερώτηση:** Τι συμβουλές δίνει το κείμενο σχετικά με τη σύγκριση τιμών στα σουπερμάρκετ; **Απάντηση:** Το κείμενο συμβουλεύει να συγκρίνουμε τις τιμές παρόμοιων προϊόντων στα σουπερμάρκετ για να βρούμε την καλύτερη σχέση ποιότητας/τιμής.

- **Ερώτηση:** Γιατί το κείμενο συνιστά να επωφελούμαστε από ειδικές προσφορές και εκπτώσεις; **Απάντηση:** Το κείμενο συνιστά να επωφελούμαστε από ειδικές προσφορές και εκπτώσεις για να εξοικονομήσουμε χρήματα στις αγορές και να κάνουμε πιο οικονομικές επιλογές.
- **Ερώτηση:** Πώς προειδοποιεί το κείμενο σχετικά με τις διαδικτυακές αγορές; **Απάντηση:** Το κείμενο προειδοποιεί σχετικά με τις διαδικτυακές αγορές, συμβουλεύοντας την προσεκτική εξέταση των αγορών για την αποφυγή υπερβολικών δαπανών και τη διασφάλιση της ασφάλειας των ηλεκτρονικών συναλλαγών.
- **Ερώτηση:** Γιατί το κείμενο τονίζει τη σημασία της έρευνας πριν κάνουμε αγορές, ειδικά για ακριβά αντικείμενα; **Απάντηση:** Το κείμενο δίνει έμφαση στην έρευνα αγοράς πριν από την πραγματοποίηση αγορών, ειδικά για ακριβά αντικείμενα, για να διασφαλιστεί η σχέση ποιότητας-τιμής και να αποφευχθούν αποφάσεις για τις οποίες θα μετανιώσουμε στο μέλλον.
- **Ερώτηση:** Πώς μπορούν οι οικογένειες να εξοικονομήσουν χρήματα σύμφωνα με το κείμενο; **Απάντηση:** Οι οικογένειες μπορούν να εξοικονομήσουν χρήματα κάνοντας χρήση κουπονιών, εκπτώσεων και ειδικών προσφορών, καθώς και αγοράζοντας μεγαλύτερες ποσότητες όταν αυτό είναι δυνατόν.
- **Ερώτηση:** Ποιο είναι το συνολικό μήνυμα του κειμένου σχετικά με τη συμπεριφορά των καταναλωτών; **Απάντηση:** Το συνολικό μήνυμα του κειμένου είναι να ενθαρρύνει τη συνειδητή και έξυπνη συμπεριφορά των καταναλωτών, σύμφωνα με την οποία θα ιεραρχούν τις ανάγκες τους, θα συγκρίνουν τις τιμές και θα λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις αγορών για να εξοικονομήσουν χρήματα και παράλληλα να οδηγηθούν σε έναν πιο υγιεινό τρόπο ζωής.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εργαστήριο 3: Διαφορές αναγκών και επιθυμιών

Σχέδιο μαθήματος εργαστηρίου «Διαφορές αναγκών και επιθυμιών»

Στόχος: Στο πλαίσιο του εργαστηρίου αυτού, οι μαθητές θα μάθουν τους ορισμούς των αναγκών και των επιθυμιών, θα κατανοήσουν τις μεταξύ τους ουσιαστικές διαφορές, θα μάθουν τους ορισμούς των αγαθών ή προϊόντων καθώς και των υπηρεσιών, θα μάθουν τι είναι τα δημόσια, τα ιδιωτικά και τα ελεύθερα αγαθά ενώ, τέλος, θα μάθουν για τους φόρους, γνωρίζοντας ως παραδείγματα τον Φόρο Εισοδήματος, τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας και τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων.

Λέξεις - κλειδιά εργαστηρίου: Ανάγκες, επιθυμίες, δημόσια αγαθά, ελεύθερα αγαθά, ιδιωτικά αγαθά, προϊόντα, υπηρεσίες, φόρος.

Απαιτούμενα υλικά:

- Πίνακας και μαρκαδόροι ή κιμωλίες.
- Έντυπα αντίγραφα του προσφερόμενου θεωρητικού κειμένου για το εργαστήριο (προαιρετικά).
- Έντυπα αντίγραφα των προσφερόμενων ασκήσεων για το εργαστήριο.
- Λευκή σελίδα μεγέθους Α3 και πολύχρωμοι μαρκαδόροι.
- Κάρτες ευρετηρίου/σημειώσεων και μολύβια ή στυλό για τους μαθητές.
- Ηλεκτρονικός υπολογιστής και προβολέας για παρουσίαση πολυμέσων.

Διάρκεια μαθήματος: 1 διδακτική ώρα

Περίγραμμα μαθήματος:

Εισαγωγή

- Καλωσορίστε τους μαθητές και εισαγάγετε την κύρια θεματολογία του μαθήματος: την κατανόηση των αναγκών, των επιθυμιών, των αγαθών, των υπηρεσιών και των φόρων.
- Ξεκινήστε ρωτώντας τους μαθητές αν γνωρίζουν τη διαφορά μεταξύ των αναγκών και των επιθυμιών και συζητήστε εν συντομία τις ιδέες τους.

Δραστηριότητα 1: Ανάγκες έναντι επιθυμιών

- Εμφανίστε το κείμενο του εργαστηρίου στον προβολέα (επισκεπτόμενοι την ιστοσελίδα του) ή διανείμετε τυπωμένα αντίγραφα στους μαθητές. Ιστοσελίδα εργαστηρίου: <https://www.gfli.gr/programma-axia-sx/diafores-anagkon-kai-epitymion-sx/>
- Διαβάστε το κείμενο μαζί ως τάξη, κάνοντας παύση για να εξηγήσετε τις βασικές έννοιες και το απαραίτητο σχετικό λεξιλόγιο.
- Οργανώστε μια συζήτηση στην τάξη σχετικά με τις διαφορές μεταξύ αναγκών και επιθυμιών, χρησιμοποιώντας παραδείγματα από το κείμενο.
- Καταγράψτε τα βασικά σημεία στον πίνακα για αναφορά.
- Προχωρήστε στην επίλυση των συναφών ασκήσεων του εργαστηρίου, επιλέγοντας κατά περίπτωση μεταξύ ατομικής και ομαδικής επίλυσης, κατά την κρίση σας.

Δραστηριότητα 2: Αγαθά και υπηρεσίες

- Χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες.
- Δώστε σε κάθε ομάδα κάρτες ευρετηρίου/σημειώσεων που φέρουν την ετικέτα «Αγαθά» ή «Υπηρεσίες».
- Ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν παραδείγματα αγαθών και υπηρεσιών και να τα γράψουν στις αντίστοιχες κάρτες ευρετηρίου τους.

- Μετά από 10 λεπτά, συγκεντρωθείτε ξανά ως τάξη και ζητήστε από κάθε ομάδα να μοιραστεί τα παραδείγματά της. Συγκεντρώστε τα και αποτυπώστε τα σε ένα κοινό χαρτί μεγέθους A3.
- Προχωρήστε στην επίλυση των συναφών ασκήσεων του εργαστηρίου, επιλέγοντας κατά περίπτωση μεταξύ ατομικής και ομαδικής επίλυσης, κατά την κρίση σας.

Δραστηριότητα 3: Κατανόηση των φόρων

- Εξηγήστε την έννοια των φόρων και τον ρόλο τους στη χρηματοδότηση δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών, χρησιμοποιώντας παραδείγματα από το κείμενο.
- Συζητήστε για τους διαφορετικούς τύπους φόρων που αναφέρονται στο κείμενο, όπως ο Φόρος Εισοδήματος, ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και ο Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακίνητης Περιουσίας.
- Ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν γιατί είναι απαραίτητοι οι φόροι και πώς συμβάλλουν στην κοινωνία.
- Ζητήστε από τους μαθητές να συμμετάσχουν σε μια σύντομη συζήτηση/αντιπαράθεση επιχειρημάτων σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της πληρωμής φόρων.

Συμπεράσματα και σημεία προς περαιτέρω συζήτηση

- Καθοδηγήστε μια συζήτηση στην τάξη σχετικά με τη σημασία της ορθής διαχείρισης των χρημάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες έναντι των επιθυμιών και τον ρόλο των φόρων.
- Χρησιμοποιήστε τις προσφερόμενες ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης για να βεβαιωθείτε πως οι μαθητές έχουν κατανοήσει σε βάθος τα κυριότερα σημεία του θεωρητικού μέρους.
- Ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν τρόπους με τους οποίους μπορούν να εφαρμόσουν όσα έμαθαν στη ζωή τους.
- Συνοψίστε τα βασικά σημεία που καλύπτονται στο μάθημα.
- Αναθέστε μια σύντομη εργασία για το σπίτι όπου οι μαθητές εντοπίζουν παραδείγματα αναγκών, επιθυμιών, αγαθών και υπηρεσιών στη ζωή τους.

- Ολοκληρώστε το μάθημα δίνοντας έμφαση στην αξία της κατανόησης αυτών των εννοιών με σκοπό τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων και την υπεύθυνη συμπεριφορά τους ως πολίτες.
- Ευχαριστήστε τους μαθητές για τη συμμετοχή και τον ενθουσιασμό τους.

Αξιολόγηση των μαθητών

- Η κατανόηση των μαθητών μπορεί να αξιολογηθεί μέσω της συμμετοχής σε συζητήσεις στην τάξη, των ομαδικών δραστηριοτήτων και της ικανότητάς τους να εντοπίζουν παραδείγματα αναγκών, επιθυμιών, αγαθών και υπηρεσιών.
- Άτυπη αξιολόγηση μπορεί επίσης να διεξαχθεί μέσω παρατήρησης και ερωτήσεων κατά τη διάρκεια δραστηριοτήτων.

Σύνοψη θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Διαφορές αναγκών και επιθυμιών» για τον εκπαιδευτικό

Το παρεχόμενο κείμενο του εργαστηρίου συζητά τις διαφορές μεταξύ των αναγκών και των επιθυμιών, την έννοια των αγαθών και των υπηρεσιών, τους φόρους, καθώς και τη διάκριση μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών αγαθών. Τονίζει τη σημασία της κατανόησης αυτών των εννοιών για τη συνετή διαχείριση των χρημάτων.

Τα βασικότερα σημεία του αναφέρονται ως εξής:

- **Διαφορές μεταξύ αναγκών και επιθυμιών:** Οι ανάγκες είναι όλα όσα κρίνονται απαραίτητα για να ζούμε με αξιοπρέπεια, όπως τροφή, νερό, ρούχα, εκπαίδευση, πρόσβαση σε ιατρικές υπηρεσίες και στέγη. Οι επιθυμίες, από την άλλη, είναι πράγματα που θέλουμε αλλά δεν είναι απαραίτητα για την επιβίωση, όπως για παράδειγμα το πιο πρόσφατο μοντέλο smartphone.
- **Διαφορές στις ανάγκες:** Οι ανάγκες διαφέρουν από άτομο σε άτομο, από χώρα σε χώρα και με την πάροδο του χρόνου. Οι ανάγκες των παιδιών σήμερα μπορεί να διαφέρουν από αυτές των παιδιών μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ή μεταξύ παιδιών σε διάφορες χώρες.
- **Αγαθά και υπηρεσίες:** Τα αγαθά είναι χειροπιαστά αντικείμενα που μπορούμε να αγγίξουμε, όπως φρούτα, σοκολάτες, αυτοκίνητα, υπολογιστές κ.λπ. Οι υπηρεσίες είναι δραστηριότητες που προσφέρονται από ένα άτομο σε ένα άλλο, όπως διδασκαλία ή οδοντιατρική φροντίδα.
- **Κόστος αγαθών και υπηρεσιών, δημόσια αγαθά και φορολογία:** Κάθε τι που παράγεται, επισκευάζεται ή δημιουργείται, έχει κόστος. Ακόμα και τα φαινομενικά δωρεάν πράγματα, όπως τα δημόσια σχολεία, πληρώνονται μέσω φόρων. Φόροι όπως ο Φόρος Εισοδήματος, ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και ο Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακίνητης Περιουσίας συμβάλλουν στη χρηματοδότηση δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών.

- **Δωρεάν αγαθά:** Ορισμένα αγαθά, όπως ο αέρας που αναπνέουμε ή η θέα ενός ουράνιου τόξου, είναι δωρεάν και διαθέσιμα σε όλους.
- **Εκτιμώντας τη φύση:** Το κείμενο ολοκληρώνεται ενθαρρύνοντας την εκτίμηση για την ομορφιά της φύσης, όπως η θέα ενός ουράνιου τόξου.

Συνολικά, το κείμενο παρέχει πληροφορίες για διάφορες οικονομικές αρχές και σημαντικές έννοιες, ενώ ενθαρρύνει τους αναγνώστες να σκεφτούν κριτικά την αξία των αγαθών και των υπηρεσιών, όπως επίσης και τους πόρους που απαιτούνται για την απόκτησή τους.

Ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Διαφορές αναγκών και επιθυμιών» για τους μαθητές

- **Ερώτηση:** Ποιες είναι οι ανάγκες και ποιες οι επιθυμίες σύμφωνα με το κείμενο; **Απάντηση:** Οι ανάγκες είναι πράγματα απαραίτητα για να ζούμε με αξιοπρέπεια, όπως φαγητό και στέγη, ενώ οι επιθυμίες είναι πράγματα που δεν είναι απαραίτητα για την επιβίωση, όπως το πιο πρόσφατο μοντέλο smartphone.
- **Ερώτηση:** Πώς διαφέρουν οι ανάγκες από άτομο σε άτομο και με την πάροδο του χρόνου; **Απάντηση:** Οι ανάγκες ποικίλλουν με βάση τις ατομικές διαφορές, τους πολιτισμικούς παράγοντες και τα ιστορικά πλαίσια.
- **Ερώτηση:** Μπορείτε να δώσετε παραδείγματα αναγκών που αναφέρονται στο κείμενο; **Απάντηση:** Σύμφωνα με το κείμενο, οι ανάγκες περιλαμβάνουν την τροφή, το νερό, τα ρούχα, την εκπαίδευση, την πρόσβαση σε ιατρικές υπηρεσίες και την στέγη.
- **Ερώτηση:** Τι είναι τα αγαθά και οι υπηρεσίες και σε τι διαφέρουν; **Απάντηση:** Τα αγαθά είναι υλικά αντικείμενα όπως φρούτα και υπολογιστές, ενώ οι υπηρεσίες είναι δραστηριότητες που παρέχονται από ένα άτομο σε ένα άλλο, όπως η διδασκαλία ή η οδοντιατρική περίθαλψη.
- **Ερώτηση:** Πώς αποκτώνται τα αγαθά και οι υπηρεσίες σύμφωνα με το κείμενο; **Απάντηση:** Τα αγαθά και οι υπηρεσίες αποκτώνται με την πληρωμή τους, καθώς όλα έχουν ένα κόστος που σχετίζεται με την παραγωγή ή την παροχή τους.
- **Ερώτηση:** Ποιο είναι ένα παράδειγμα δημόσιου αγαθού που αναφέρεται στο κείμενο; **Απάντηση:** Σύμφωνα με το κείμενο, στα δημόσια αγαθά περιλαμβάνονται τα δημόσια σχολεία (η δημόσια εκπαίδευση), τα οποία χρηματοδοτούνται μέσω φόρων και παρέχουν εκπαίδευση σε όλα τα παιδιά ανεξάρτητα από την ικανότητά τους να πληρώσουν.

- **Ερώτηση:** Τι είναι οι φόροι και πώς χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών; **Απάντηση:** Οι φόροι είναι υποχρεωτικές πληρωμές που γίνονται από ιδιώτες προς το δημόσιο. Χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών όπως η υγειονομική περίθαλψη, η εκπαίδευση και οι υποδομές.
- **Ερώτηση:** Μπορείτε να αναφέρετε ορισμένους τύπους φόρων που παρουσιάζονται στο κείμενο; **Απάντηση:** Τα είδη φόρων που παρουσιάζονται στο κείμενο περιλαμβάνουν τον Φόρο Εισοδήματος, τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακίνητης Περιουσίας.
- **Ερώτηση:** Σύμφωνα με το κείμενο, χρειάζεται να πληρώσουμε - είτε άμεσα είτε έμμεσα (μέσω της φορολογίας) - για όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες; **Απάντηση:** Όχι, ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες, όπως ο αέρας και η θέα του ουράνιου τόξου, θεωρούνται δωρεάν και διαθέσιμα σε όλους.
- **Ερώτηση:** Γιατί είναι σημαντικό να κατανοήσουμε τη διαφορά μεταξύ των αναγκών και των επιθυμιών; **Απάντηση:** Η κατανόηση της διαφοράς αυτής βοηθά τα άτομα να διαχειρίζονται τα χρήματά τους με σύνεση και να δίνουν προτεραιότητα στις δαπάνες για τις βασικές τους ανάγκες αντί για τις επιθυμίες.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εργαστήριο 4: Βάζοντας στόχους μέσω της αποταμίευσης

Σχέδιο μαθήματος εργαστηρίου «Βάζοντας στόχους μέσω της αποταμίευσης»

Στόχος: Στο πλαίσιο του εργαστηρίου αυτού, οι μαθητές θα μάθουν τι είναι η αποταμίευση και ποια τα πολλά και σημαντικά της οφέλη, θα μάθουν γιατί και πώς πρέπει να αποταμιεύουν οι ίδιοι, θα γνωρίσουν την σημασία του καθορισμού στόχων για αποταμίευση, θα γνωρίσουν τόσο τον κλασικό κουμπαρά όσο και τις πιο σύγχρονες προσεγγίσεις για την κατανομή των αποταμιεύσεών τους βάσει των επιμέρους στόχων τους και, τέλος, θα μάθουν τους λόγους για τους οποίους θα πρέπει να αποταμιεύουν οι γονείς για τους ίδιους και τα παιδιά τους.

Λέξεις - κλειδιά εργαστηρίου: Αποταμίευση, κουμπαράς, στόχοι, υπομονή.

Απαιτούμενα υλικά:

- Έντυπα αντίγραφα του προσφερόμενου θεωρητικού κειμένου για το εργαστήριο (προαιρετικά).
- Έντυπα αντίγραφα των προσφερόμενων ασκήσεων για το εργαστήριο.
- Πίνακας και μαρκαδόροι ή κιμωλίες.
- Κουμπαράδες ή βάζα αποταμίευσης προς επίδειξη (προαιρετικά).
- Ηλεκτρονικός υπολογιστής και προβολέας για παρουσίαση πολυμέσων.

Διάρκεια μαθήματος: 1 διδακτική ώρα

Περιγραφή μαθήματος:

Εισαγωγή

- Καλωσορίστε τους μαθητές και ξεκινήστε το μάθημα ρωτώντας τους εάν έχουν λάβει ποτέ χρήματα ως δώρο ή έχουν κερδίσει χρήματα από δουλειές ή άλλες δραστηριότητες.
- Συζητήστε με τους μαθητές τι κάνουν συνήθως με τα χρήματα που λαμβάνουν ή κερδίζουν. Ενθαρρύνετέ τα να μοιραστούν τις εμπειρίες τους.
- Εισαγάγετε το θέμα της αποταμίευσης χρημάτων εξηγώντας ότι είναι σημαντικό να διαχειρίζονται τα χρήματα με σύνεση, ακόμα και σε νεαρή ηλικία.

Ανάγνωση και κατανόηση

- Εμφανίστε το κείμενο του εργαστηρίου στον προβολέα (επισκεπτόμενοι την ιστοσελίδα του) ή διανείμετε τυπωμένα αντίγραφα στους μαθητές. Ιστοσελίδα εργαστηρίου: <https://www.gfli.gr/programma-axia-sx/vazontas-stohous-meso-tis-apotamiefsis-sx/>
- Διαβάστε το κείμενο μαζί ως τάξη, κάνοντας παύση για να εξηγήσετε τις βασικές έννοιες και το απαραίτητο σχετικό λεξιλόγιο.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να κάνουν ερωτήσεις και να αποσαφηνίσουν τυχόν έννοιες που βρίσκουν μπερδεμένες.
- Πραγματοποιήστε έναν σύντομο έλεγχο κατανόησης ζητώντας από τους μαθητές να συνοψίσουν τα κύρια σημεία του κειμένου με δικά τους λόγια.

Συζήτηση για τις μεθόδους αποταμίευσης

- Καθοδηγήστε μια συζήτηση σχετικά με διάφορες μεθόδους αποταμίευσης χρημάτων που αναφέρονται στο κείμενο, όπως η χρήση κουμπαράδων, βάζων ή το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού.
- Ρωτήστε τους μαθητές αν έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ κάποια από αυτές τις μεθόδους ή αν έχουν άλλες ιδέες για αποταμίευση χρημάτων.

- Συζητήστε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε μεθόδου, τονίζοντας τη σημασία της επιλογής μιας μεθόδου που λειτουργεί καλύτερα για τις ατομικές προτιμήσεις και τους στόχους τους.
- Προχωρήστε στην επίλυση των ασκήσεων του εργαστηρίου, επιλέγοντας κατά περίπτωση μεταξύ ατομικής και ομαδικής επίλυσης, κατά την κρίση σας.

Δραστηριότητα: Καθορισμός στόχων αποταμίευσης

- Χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες.
- Δώστε σε κάθε ομάδα ένα σενάριο (π.χ. αποταμίευση για ένα νέο παιχνίδι, αποταμίευση για οικογενειακές διακοπές) και ζητήστε της να σκεφτεί συγκεκριμένους στόχους αποταμίευσης που σχετίζονται με αυτό το σενάριο.
- Ζητήστε από κάθε ομάδα να μοιραστεί τους στόχους αποταμίευσης με την τάξη και να συζητήσει τη σημασία του να θέτουμε ρεαλιστικούς και εφικτούς στόχους.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να σκεφτούν πώς μπορούν να επιτύχουν τους στόχους αποταμίευσης που έχουν θέσει, χρησιμοποιώντας τις μεθόδους που συζητήθηκαν προηγουμένως.

Συμπεράσματα και σημεία προς περαιτέρω συζήτηση

- Συνοψίστε τα βασικά σημεία που καλύπτονται στο μάθημα, τονίζοντας τη σημασία της αποταμίευσης χρημάτων και του καθορισμού χρηματοοικονομικών στόχων.
- Χρησιμοποιήστε τις προσφερόμενες ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης για να βεβαιωθείτε πως οι μαθητές έχουν κατανοήσει σε βάθος τα κυριότερα σημεία του θεωρητικού μέρους.
- Ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν τι έχουν μάθει και να μοιραστούν ένα πράγμα που σχεδιάζουν να κάνουν διαφορετικά με τα χρήματά τους στο μέλλον.
- Δώστε την ευκαιρία στους μαθητές να κάνουν τελικές ερωτήσεις ή να μοιραστούν τυχόν πρόσθετες σκέψεις.

- Ευχαριστήστε τους μαθητές για τη συμμετοχή και τον ενθουσιασμό τους.

Εργασία για το σπίτι (προαιρετικά): Αναθέστε στους μαθητές να παρακολουθούν τα έξοδά τους για μία εβδομάδα και να εντοπίσουν τουλάχιστον μία ευκαιρία για εξοικονόμηση και αποταμίευση χρημάτων. Στη συνέχεια, μπορούν να μοιραστούν τα ευρήματά τους και τους προβληματισμούς τους στο επόμενο μάθημα.

Σύνοψη θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Βάζοντας στόχους μέσω της αποταμίευσης» για τον εκπαιδευτικό

Το παρεχόμενο κείμενο του εργαστηρίου συζητά τη σημασία της αποταμίευσης χρημάτων και του καθορισμού χρηματοοικονομικών στόχων. Τονίζει ότι πολλοί άνθρωποι αποταμιεύουν χρήματα για μελλοντικές ανάγκες, κάτι που θεωρείται συνετή πρακτική. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με εκείνους που ξοδεύουν όλα τα εισοδήματά τους ή ακόμα και χρεώνονται επιπλέον μέσω των πιστωτικών καρτών τους άσκοπα. Η αποταμίευση απεικονίζεται ως μια έξυπνη και συνετή συνήθεια που παρέχει ασφάλεια και σιγουριά.

Υπογραμμίζει τη σημασία της υπομονής, της πειθαρχίας και του αυτοελέγχου στην εξάσκηση της αποταμίευσης χρημάτων και προτείνει μεθόδους όπως η χρήση κουμπαρά ή βάζου για την αποταμίευση κερμάτων και χαρτονομισμάτων. Το κείμενο τονίζει επίσης τη σημασία του να βλέπουμε τις αποταμιεύσεις να αυξάνονται με την πάροδο του χρόνου και να κάνουμε σχέδια για τη χρήση τους.

Επιπλέον, συζητά την έννοια του καθορισμού στόχων αποταμίευσης, δηλώνοντας ότι μέσω της συστηματικής αποταμίευσης και της υπομονής, τα άτομα μπορούν να επιτύχουν διάφορους στόχους, όπως ενδεικτικά η αγορά ποδηλάτου, tablet ή smartphone.

Το κείμενο εισάγει την ιδέα ενός «έξυπνου κουμπαρά» που καθορίζει στόχους αποταμίευσης, συμπεριλαμβανομένων των καθαρών αποταμιεύσεων, της κατανάλωσης, των δωρεών και των επενδύσεων. Προτείνει την κατανομή των αποταμιευμένων χρημάτων σε διαφορετικές κατηγορίες για να εξασφαλιστεί η χρηματοοικονομική ασφάλεια και η εκπλήρωση αναγκών και επιθυμιών.

Επιπλέον, εξηγεί γιατί οι γονείς πρέπει να αποταμιεύουν περισσότερα χρήματα, ειδικά για τις παρούσες και μελλοντικές ανάγκες των παιδιών τους, όπως τα έξοδα εκπαίδευσης και υγειονομικής περίθαλψης. Με την πάροδο του χρόνου, η συστηματική αποταμίευση μπορεί να προσφέρει χρηματοοικονομική σταθερότητα στην οικογένεια και να υποστηρίξει τις εκπαιδευτικές φιλοδοξίες των παιδιών, συμπεριλαμβανομένων των σπουδών στο εξωτερικό ή της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης.

Ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Βάζοντας στόχους μέσω της αποταμίευσης» για τους μαθητές

- **Ερώτηση:** Ποια είναι η σημασία της αποταμίευσης χρημάτων σύμφωνα με το κείμενο; **Απάντηση:** Το κείμενο τονίζει ότι η αποταμίευση χρημάτων παρέχει ασφάλεια και σιγουριά για το μέλλον.
- **Ερώτηση:** Πώς περιγράφει το κείμενο τη συμπεριφορά ορισμένων ανθρώπων σχετικά με τα εισοδήματά τους; **Απάντηση:** Μερικοί άνθρωποι ξοδεύουν όλα τα εισοδήματά τους, ενώ άλλοι χρεώνονται άσκοπα χρησιμοποιώντας πιστωτικές κάρτες.
- **Ερώτηση:** Ποιες μέθοδοι προτείνονται για αποταμίευση χρημάτων σύμφωνα με το κείμενο; **Απάντηση:** Οι μέθοδοι περιλαμβάνουν τη χρήση ενός κουμπαρά ή ενός βάζου για να αποταμιεύσουμε κέρματα και χαρτονομίσματα.
- **Ερώτηση:** Ποια είναι η σημασία της υπομονής, της πειθαρχίας και του αυτοελέγχου στην αποταμίευση χρημάτων; **Απάντηση:** Αυτές οι ιδιότητες είναι σημαντικές για την επιτυχή εξάσκηση της αποταμίευσης καθώς βοηθούν στο να αντιστακόμαστε σε περιττές δαπάνες.
- **Ερώτηση:** Πώς προτείνει το κείμενο την παρακολούθηση της αύξησης των αποταμιεύσεων με την πάροδο του χρόνου; **Απάντηση:** Βλέποντας τακτικά τα χρήματα που αποταμιεύουμε να συσσωρεύονται, και κάνοντας σχέδια για τη χρήση τους.
- **Ερώτηση:** Περιγράψτε την έννοια του «έξυπνου κουμπαρά» που εισάγεται στο κείμενο. **Απάντηση:** Ο έξυπνος κουμπαράς καθορίζει στόχους αποταμίευσης, όπως καθαρή αποταμίευση, κατανάλωση, δωρεές και επενδύσεις.
- **Ερώτηση:** Γιατί είναι σημαντικό για τους γονείς να αποταμιεύουν περισσότερα χρήματα σύμφωνα με το κείμενο; **Απάντηση:** Οι γονείς πρέπει να αποταμιεύουν περισσότερα χρήματα για να καλύψουν τις παρούσες και μελλοντικές ανάγκες των παιδιών τους, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών εκπαίδευσης και υγειονομικής περίθαλψης.

- **Ερώτηση:** Πώς μπορεί η συστηματική αποταμίευση να βοηθήσει τις οικογένειες όσον αφορά στα έξοδα υγειονομικής περίθαλψης και εκπαίδευσης; **Απάντηση:** Η συστηματική αποταμίευση μπορεί να εξασφαλίσει ότι οι οικογένειες έχουν κεφάλαια για ιατρικές επισκέψεις και εκπαιδευτικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των εξωσχολικών δραστηριοτήτων και των φροντιστηρίων.
- **Ερώτηση:** Ποια είναι μερικά παραδείγματα στόχων αποταμίευσης που αναφέρονται στο κείμενο; **Απάντηση:** Τα παραδείγματα περιλαμβάνουν την αγορά ποδηλάτου, tablet ή smartphone.
- **Ερώτηση:** Σύμφωνα με το κείμενο, ποιο κλάσμα των προς αποταμίευση χρημάτων θα πρέπει να διατεθεί στις διάφορες κατηγορίες; **Απάντηση:** Το κείμενο προτείνει να διατεθεί το ένα τέταρτο των προς αποταμίευση χρημάτων σε καθέναν από τους παρακάτω σκοπούς: αποταμίευση με σκοπό την μελλοντική προστασία, κατανάλωση, επενδύσεις και δωρεές.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εργαστήριο 5: Δημιουργώντας έναν προϋπολογισμό

Σχέδιο μαθήματος εργαστηρίου «Δημιουργώντας έναν προϋπολογισμό»

Στόχος: Στο πλαίσιο του εργαστηρίου αυτού, οι μαθητές θα μάθουν τι είναι ο προϋπολογισμός και γιατί μας αφορά όλους, θα γνωρίσουν την αναγκαιότητα της δημιουργίας προϋπολογισμού τόσο σε ατομικό όσο και σε οικογενειακό επίπεδο, θα μάθουν τις βασικές κατηγορίες ενός προϋπολογισμού, θα μάθουν τι είναι το ατομικό/προσωπικό και το οικογενειακό εισόδημα, θα αναγνωρίσουν πώς η δημιουργία και η τήρηση ενός προϋπολογισμού μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των χρηματοοικονομικών μας στόχων και, τέλος, αφού έχουν εφοδιασθεί με τις κατάλληλες γνώσεις και τα πρακτικά παραδείγματα, θα είναι σε θέση να καταρτίσουν τον δικό τους προσωπικό προϋπολογισμό και να τον τηρούν.

Λέξεις - κλειδιά εργαστηρίου: Προϋπολογισμός, έσοδα, έξοδα, οικογενειακό εισόδημα.

Απαιτούμενα υλικά:

- Πίνακας και μαρκαδόροι ή κιμωλίες.
- Έντυπα αντίγραφα του προσφερόμενου θεωρητικού κειμένου για το εργαστήριο (προαιρετικά).
- Έντυπα αντίγραφα των προσφερόμενων ασκήσεων για το εργαστήριο.
- Στυλό ή μολύβι και χαρτί για κάθε μαθητή.
- Παραδείγματα προτύπων προϋπολογισμού.

Διάρκεια μαθήματος: 1 διδακτική ώρα

Περίγραμμα μαθήματος:

Εισαγωγή

- Καλωσορίστε τους μαθητές και ξεκινήστε ρωτώντας τους εάν έχουν ακούσει για τον όρο «προϋπολογισμός» στο παρελθόν. Γράψτε τις απαντήσεις τους στον πίνακα.
- Εξηγήστε ότι το σημερινό μάθημα θα αφορά στον προϋπολογισμό, μια κρίσιμη δεξιότητα για την αποτελεσματική διαχείριση των χρημάτων.
- Μοιραστείτε τους στόχους του μαθήματος με τους μαθητές.

Ανάγνωση και συζήτηση

- Εμφανίστε το κείμενο του εργαστηρίου στον προβολέα (επισκεπτόμενοι την ιστοσελίδα του) ή διανείμετε τυπωμένα αντίγραφα στους μαθητές. Ιστοσελίδα εργαστηρίου: <https://www.gfli.gr/programma-axia-sx/dimiourgontas-enan-proyplogismo-sx/>
- Διαβάστε το κείμενο μαζί ως τάξη, κάνοντας παύση για να εξηγήσετε τις βασικές έννοιες και το απαραίτητο σχετικό λεξιλόγιο.
- Ξεκινήστε μια συζήτηση σχετικά με το κείμενο, θέτοντας ερωτήσεις όπως:
 - Τι είναι ο προϋπολογισμός και γιατί είναι σημαντικός;
 - Ποιος πρέπει να δημιουργήσει έναν προϋπολογισμό σύμφωνα με το κείμενο;
 - Ποια είναι μερικά παραδείγματα χρηματοοικονομικών στόχων που αναφέρονται στο κείμενο;
 - Πώς μπορεί ο προϋπολογισμός να βοηθήσει τις οικογένειες να διαχειριστούν καλύτερα τα οικονομικά τους;
- Προχωρήστε στην επίλυση των ασκήσεων του εργαστηρίου, επιλέγοντας κατά περίπτωση μεταξύ ατομικής και ομαδικής επίλυσης, κατά την κρίση σας.

Ομαδική δραστηριότητα: Δημιουργία οικογενειακού προϋπολογισμού

- Χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες των 3-4 μαθητών.
- Παρέχετε σε κάθε ομάδα ένα πρότυπο προϋπολογισμού, όπως το προσφερόμενο πρότυπο της Άσκησης 2 του εργαστηρίου.
- Καθοδηγήστε τους μαθητές να συνεργαστούν για να δημιουργήσουν έναν υποθετικό οικογενειακό προϋπολογισμό με βάση τις πληροφορίες που παρέχονται στο κείμενο.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να εξετάσουν διάφορες πηγές εσόδων, τακτικά έξοδα, στόχους αποταμίευσης και κεφάλαια έκτακτης ανάγκης.
- Περιηγηθείτε μεταξύ των ομάδων για να δώσετε καθοδήγηση και να απαντήσετε σε τυχόν ερωτήσεις που μπορεί να έχουν.

Παρουσίαση και συζήτηση

- Ζητήστε από κάθε ομάδα να παρουσιάσει τον οικογενειακό προϋπολογισμό της στην τάξη.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να εξηγήσουν τις αποφάσεις τους σχετικά με τον προϋπολογισμό και να αναφέρουν τυχόν προκλήσεις που αντιμετώπισαν.
- Οργανώστε μια συζήτηση σχετικά με τις διαφορετικές προσεγγίσεις στον προϋπολογισμό και τη σημασία της ιεράρχησης των χρηματοοικονομικών στόχων.

Ατομικός προβληματισμός και συμπεράσματα

- Ζητήστε από τους μαθητές να αφιερώσουν λίγα λεπτά για να σκεφτούν τι έχουν μάθει σχετικά με τον προϋπολογισμό.
- Χρησιμοποιήστε τις προσφερόμενες ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης για να βεβαιωθείτε πως οι μαθητές έχουν κατανοήσει σε βάθος τα κυριότερα σημεία του θεωρητικού μέρους.
- Ζητήστε από τους μαθητές να γράψουν ένα πράγμα που βρήκαν ενδιαφέρον ή σημαντικό σχετικά με τον προϋπολογισμό.
- Ολοκληρώστε το μάθημα συνοψίζοντας τα βασικά σημεία σχετικά με τον προϋπολογισμό και τονίζοντας τη συνάφειά του στην καθημερινή ζωή.

- Ευχαριστήστε τους μαθητές για τη συμμετοχή και τον ενθουσιασμό τους.

Εργασία για το σπίτι (προαιρετικά): Αναθέστε στους μαθητές να δημιουργήσουν έναν απλό προϋπολογισμό για τον εαυτό τους ή την οικογένειά τους με βάση την κατανόησή τους από το μάθημα. Μπορούν να χρησιμοποιήσουν το πρότυπο που παρέχεται στην τάξη ή οποιοδήποτε εργαλείο προϋπολογισμού της επιλογής τους.

Αξιολόγηση των μαθητών: Αξιολογήστε την κατανόηση των μαθητών μέσω της συμμετοχής τους σε συζητήσεις, ομαδικές δραστηριότητες και την ολοκλήρωση των ατομικών προβληματισμών τους. Παρατηρήστε την ικανότητά τους να εφαρμόζουν τις έννοιες του προϋπολογισμού ενώ δημιουργούν έναν οικογενειακό προϋπολογισμό κατά τη διάρκεια της ομαδικής δραστηριότητας.

Σύνοψη θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Δημιουργώντας έναν προϋπολογισμό» για τον εκπαιδευτικό

Το προσφερόμενο κείμενο του εργαστηρίου συζητά τη σημασία της κατάρτισης προϋπολογισμού για άτομα και οικογένειες, τονίζοντας την ανάγκη παρακολούθησης εσόδων και εξόδων. Υποδηλώνει ότι ο προϋπολογισμός βοηθά στην αποτελεσματική διαχείριση των χρημάτων, στην αποφυγή της εξάρτησης από το χρέος και στην επίτευξη χρηματοοικονομικών στόχων.

Υπογραμμίζει τη σημασία του προϋπολογισμού για διάφορες οντότητες όπως οικογένειες, επιχειρήσεις, δήμους και ιδιώτες. Το κείμενο περιγράφει τη διαδικασία δημιουργίας οικογενειακού προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης του εισοδήματος, του προσδιορισμού των δαπανών, της διαχείρισης των χρεών και της ιεράρχησης χρηματοοικονομικών στόχων όπως η εκπαίδευση, η συνταξιοδότηση, η μείωση του χρέους και τα κεφάλαια έκτακτης ανάγκης.

Επιπλέον, τονίζει τη σημασία της διδασκαλίας των δεξιοτήτων κατάρτισης προϋπολογισμού από νεαρή ηλικία και της ανάλογης προσαρμογής των καταναλωτικών συνηθειών. Το κείμενο παρέχει ένα παράδειγμα υποθετικού εβδομαδιαίου προϋπολογισμού για παιδιά, τονίζοντας τη σημασία της αποταμίευσης των χρημάτων για μελλοντικές αγορές ή έκτακτες ανάγκες.

Συνολικά, το κείμενο ενθαρρύνει τον υπεύθυνο οικονομικό προγραμματισμό και τις δαπάνες, ενώ καταδεικνύει τα οφέλη του προϋπολογισμού για άτομα και οικογένειες.

Ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Δημιουργώντας έναν προϋπολογισμό» για τους μαθητές

- **Ερώτηση:** Ποιος είναι ο σκοπός της δημιουργίας προϋπολογισμού σύμφωνα με το κείμενο; **Απάντηση:** Ο σκοπός της δημιουργίας ενός προϋπολογισμού είναι η παρακολούθηση εσόδων και εξόδων, η αποτελεσματική διαχείριση των χρημάτων, η αποφυγή του χρέους και η επίτευξη χρηματοοικονομικών στόχων.
- **Ερώτηση:** Ποιος πρέπει να δημιουργήσει έναν προϋπολογισμό, σύμφωνα με το κείμενο; **Απάντηση:** Οι οικογένειες, οι επιχειρήσεις, οι δήμοι και τα άτομα θα πρέπει να δημιουργήσουν προϋπολογισμούς.
- **Ερώτηση:** Γιατί είναι σημαντικό για τις οικογένειες να έχουν προϋπολογισμό; **Απάντηση:** Βοηθά τις οικογένειες να διαχειρίζονται καλύτερα τα χρήματά τους, να επιτυγχάνουν χρηματοοικονομικούς στόχους και να αντιμετωπίζουν απροσδόκητα έξοδα.
- **Ερώτηση:** Ποια είναι μερικά παραδείγματα χρηματοοικονομικών στόχων που αναφέρονται στο κείμενο; **Απάντηση:** Τα παραδείγματα περιλαμβάνουν την εκπαίδευση των παιδιών, την ποιότητα ζωής κατά τη συνταξιοδότηση, τη μείωση του χρέους και τη δημιουργία κεφαλαίου έκτακτης ανάγκης.
- **Ερώτηση:** Τι περιλαμβάνει ο προϋπολογισμός της οικογένειας; **Απάντηση:** Ο προϋπολογισμός της οικογένειας περιλαμβάνει έσοδα, έξοδα, χρέη, περιουσιακά στοιχεία και το πως αυτά είναι κατανομημένα.
- **Ερώτηση:** Πώς ο προϋπολογισμός βοηθά τις οικογένειες στην οικονομική διαχείριση; **Απάντηση:** Ο προϋπολογισμός βοηθά τις οικογένειες να παρακολουθούν τις δαπάνες τους, να εντοπίζουν τα περιττά έξοδα και να σχεδιάζουν τις μελλοντικές οικονομικές ανάγκες.

- **Ερώτηση:** Γιατί είναι απαραίτητο για τα παιδιά να μάθουν δεξιότητες προϋπολογισμού; **Απάντηση:** Η εκμάθηση δεξιοτήτων κατάρτισης προϋπολογισμού βοηθά τα παιδιά να κατανοήσουν την αξία των χρημάτων, να αναπτύξουν υπεύθυνες καταναλωτικές συνήθειες και να προετοιμαστούν για την χρηματοοικονομική τους ανεξαρτησία.
- **Ερώτηση:** Ποια είναι η σημασία της αποταμίευσης χρημάτων στον οικογενειακό προϋπολογισμό; **Απάντηση:** Η αποταμίευση χρημάτων επιτρέπει στις οικογένειες να δημιουργήσουν κεφάλαια έκτακτης ανάγκης ή να αποταμιεύσουν χρήματα για μελλοντικές αγορές ή άλλους χρηματοοικονομικούς στόχους.
- **Ερώτηση:** Πώς μπορούν οι οικογένειες να αυξήσουν το εισόδημά τους, όπως αναφέρεται στο κείμενο; **Απάντηση:** Οι οικογένειες μπορούν να αυξήσουν το εισόδημά τους όταν κάποια μέλη τους ξεκινήσουν να εργάζονται ή αναζητήσουν πρόσθετη εργασία, ή γενικότερα βρίσκοντας πρόσθετες πηγές εσόδων.
- **Ερώτηση:** Πώς προτείνει το κείμενο να διαχειριζόμαστε τις καταναλωτικές μας συνήθειες; **Απάντηση:** Το κείμενο προτείνει την παρακολούθηση των δαπανών, τον εντοπισμό περιττών εξόδων και την ιεράρχηση των βασικών αγορών για την αποτελεσματική διαχείριση των καταναλωτικών μας συνηθειών.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εργαστήριο 6: Τράπεζες-επιτόκιο-τόκος

Σχέδιο μαθήματος εργαστηρίου «Τράπεζες-επιτόκιο-τόκος»

Στόχος: Στο πλαίσιο του εργαστηρίου αυτού, οι μαθητές θα μάθουν τι είναι η τράπεζα και ποιες είναι οι βασικές της λειτουργίες, θα γνωρίσουν την χρησιμότητα της τήρησης ενός τραπεζικού λογαριασμού (είτε ατομικού είτε κοινού), θα γνωρίσουν τις έννοιες του τόκου και του επιτοκίου τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο (μέσω αναλυτικών παραδειγμάτων), θα μάθουν για τους διάφορους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να συναλλαχθούμε με μια τράπεζα, θα γνωρίσουν τι είναι η χρεωστική κάρτα και τι η πιστωτική κάρτα, καθώς επίσης και τις κύριες μεταξύ τους διαφορές, θα μάθουν για τις σύγχρονες έννοιες της ηλεκτρονικής τραπεζικής, των ανέπαφων συναλλαγών και των τερματικών μηχανημάτων POS ενώ, τέλος, θα γνωρίσουν τις διαφορές μεταξύ των Εμπορικών, των Επενδυτικών και των Κεντρικών Τραπεζών.

Λέξεις - κλειδιά εργαστηρίου: Τράπεζα, τραπεζικός λογαριασμός, τόκος, επιτόκιο, ATM, PIN, ηλεκτρονική τραπεζική, πιστωτική κάρτα, χρεωστική κάρτα, Εμπορικές Τράπεζες, Κεντρική Τράπεζα.

Απαιτούμενα υλικά:

- Πίνακας και μαρκαδόροι ή κιμωλίες.
- Έντυπα αντίγραφα του προσφερόμενου θεωρητικού κειμένου για το εργαστήριο (προαιρετικά).
- Έντυπα αντίγραφα των προσφερόμενων ασκήσεων για το εργαστήριο.
- Ηλεκτρονικός υπολογιστής και προβολέας για παρουσίαση πολυμέσων.

Διάρκεια μαθήματος: 1 διδακτική ώρα

Περίγραμμα μαθήματος:

Εισαγωγή

- Καλωσορίστε τους μαθητές και ξεκινήστε ρωτώντας τους αν έχουν ποτέ αναρωτηθεί τι κάνει μια τράπεζα και πώς λειτουργεί.
- Εισαγάγετε το θέμα προσδιορίζοντας τι είναι μια τράπεζα και εξηγώντας τον ρόλο της ως χρηματοπιστωτικό ίδρυμα - χρηματοοικονομικό οργανισμό.
- Ζητήστε από τους μαθητές να συμμετάσχουν σε μια σύντομη συζήτηση σχετικά με τις εμπειρίες τους με τις τράπεζες ή για το τι γνωρίζουν για αυτές.

Κύριο μέρος

- Εμφανίστε το κείμενο του εργαστηρίου στον προβολέα (επισκεπτόμενοι την ιστοσελίδα του) ή διανείμετε τυπωμένα αντίγραφα στους μαθητές. Ιστοσελίδα εργαστηρίου: <https://www.gfli.gr/programma-axia-sx/trapezes-epitokio-tokos-sx/>
- Αναλύστε το κείμενο σε μικρότερες ενότητες, συζητώντας κάθε μέρος λεπτομερώς:
 - Οι λειτουργίες της τράπεζας.
 - Η σημασία της δημιουργίας τραπεζικού λογαριασμού.
 - Επεξήγηση των τόκων και ο υπολογισμός τους μέσω του επιτοκίου.
 - Οι τρόποι πραγματοποίησης συναλλαγών με μία τράπεζα.
 - Οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τις πιστωτικές κάρτες και τα δάνεια.
 - Η διαφορά μεταξύ εμπορικών τραπεζών και επενδυτικών τραπεζών.
 - Ο ρόλος των κεντρικών τραπεζών στη ρύθμιση του τραπεζικού συστήματος.
 - Οι μεγάλες τράπεζες στην Ελλάδα και η εποπτική αρχή τους.
 - Οι ανέπαφες συναλλαγές και οι πιθανοί κίνδυνοί τους.
- Χρησιμοποιήστε παραδείγματα και οπτικά βοηθήματα για να βοηθήσετε τους μαθητές να κατανοήσουν περίπλοκες έννοιες.

- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να κάνουν ερωτήσεις και να συμμετέχουν ενεργά στις συζητήσεις.
- Προχωρήστε στην επίλυση των ασκήσεων του εργαστηρίου, επιλέγοντας κατά περίπτωση μεταξύ ατομικής και ομαδικής επίλυσης, κατά την κρίση σας.

Δραστηριότητα

- Χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες και αναθέστε σε κάθε ομάδα ένα συγκεκριμένο θέμα από το μάθημα.
- Ζητήστε από κάθε ομάδα να δημιουργήσει μια σύντομη παρουσίαση που συνοψίζει το θέμα που τους έχει ανατεθεί.
- Δώστε χρόνο στις ομάδες να προετοιμάσουν τις παρουσιάσεις τους, παρέχοντας καθοδήγηση και βοήθεια όπως απαιτείται.
- Ζητήστε από κάθε ομάδα να παρουσιάσει τα ευρήματά της στην τάξη, προωθώντας τη συνεργασία, την ομαδικότητα και την ενεργή και βιωματική μάθηση.

Συμπεράσματα

- Συνοψίστε τα βασικά σημεία που καλύπτονται στο μάθημα.
- Επανεξετάστε τους μαθησιακούς στόχους και ρωτήστε τους μαθητές εάν αισθάνονται σίγουροι για την κατανόηση των τραπεζικών και χρηματοοικονομικών συναλλαγών.
- Χρησιμοποιήστε τις προσφερόμενες ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης για να βεβαιωθείτε πως οι μαθητές έχουν κατανοήσει σε βάθος τα κυριότερα σημεία του θεωρητικού μέρους.
- Αναθέστε εργασίες για το σπίτι, όπως η έρευνα πρόσθετων πληροφοριών σχετικά με μια συγκεκριμένη τράπεζα ή ένα οικονομικό θέμα, για να ενισχύσετε τη μάθηση.
- Ευχαριστήστε τους μαθητές για τη συμμετοχή και τον ενθουσιασμό τους.

Αξιολόγηση των μαθητών

- Αξιολογήστε τους μαθητές με βάση τη συμμετοχή τους στις συζητήσεις στην τάξη, τη συμμετοχή σε ομαδικές δραστηριότητες και την ακρίβεια των παρουσιάσεών τους.
- Παρακολουθήστε την κατανόηση των μαθητών μέσω ανεπίσημων ερωτήσεων και παρατήρησης κατά τη διάρκεια του μαθήματος.
- Εξετάστε τις εργασίες για το σπίτι για να αξιολογήσετε την ατομική κατανόηση και να εντοπίσετε τυχόν τομείς που μπορεί να απαιτούν περαιτέρω διευκρίνιση σε μελλοντικά μαθήματα.

Σύνοψη θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Τράπεζες-επιτόκιο-τόκος» για τον εκπαιδευτικό

Το προσφερόμενο κείμενο του εργαστηρίου παρέχει μια επισκόπηση των τραπεζών, των τόκων και των συναλλαγών. Εξηγεί ότι μια τράπεζα είναι ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που ασχολείται με διάφορες δραστηριότητες που σχετίζονται με το χρήμα, όπως η φύλαξη των χρημάτων των πελατών της, η παροχή δανείων και η διευκόλυνση των οικονομικών συναλλαγών. Για να πραγματοποιήσετε συναλλαγές με μια τράπεζα, πρέπει να ανοίξετε έναν τραπεζικό λογαριασμό.

Το κείμενο αναφέρεται επίσης στους τόκους, που είναι τα χρήματα που προσφέρουν οι τράπεζες για τα χρήματα που καταθέτουν οι πελάτες τους, καθώς και στο επιτόκιο το οποίο μας βοηθά να υπολογίζουμε τους τόκους. Οι συναλλαγές με τις τράπεζες μπορούν να πραγματοποιηθούν με διάφορους τρόπους, όπως επίσκεψη σε υποκαταστήματα τράπεζας, χρήση ATM ή μέσω ηλεκτρονικής τραπεζικής.

Το κείμενο υπογραμμίζει επίσης τους κινδύνους που συνδέονται με τις πιστωτικές κάρτες και τα δάνεια, τονίζοντας τη σημασία των υπεύθυνων δαπανών. Επιπλέον, εξηγεί τις υπηρεσίες που παρέχονται από τις εμπορικές τράπεζες έναντι των επενδυτικών τραπεζών και αναφέρει τον ρόλο των κεντρικών τραπεζών στη ρύθμιση του τραπεζικού συστήματος. Παράλληλα, παραθέτει ορισμένες μεγάλες τράπεζες στην Ελλάδα και εξηγεί τη ρύθμισή τους από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Τράπεζες-επιτόκιο-τόκος» για τους μαθητές

- **Ερώτηση:** Τι είναι μια τράπεζα και ποιες είναι μερικές από τις δραστηριότητες τις οποίες ασκεί; **Απάντηση:** Η τράπεζα είναι ένας χρηματοοικονομικός οργανισμός που ασχολείται με δραστηριότητες που σχετίζονται με χρήματα, όπως η φύλαξη των χρημάτων των πελατών της, η παροχή δανείων και η διευκόλυνση των οικονομικών συναλλαγών.
- **Ερώτηση:** Γιατί είναι σημαντικό να έχετε τραπεζικό λογαριασμό για την πραγματοποίηση συναλλαγών; **Απάντηση:** Η κατοχή τραπεζικού λογαριασμού μας βοηθά να παρακολουθούμε τις οικονομικές συναλλαγές, όπως καταθέσεις και αναλήψεις, καθώς και τόκους που κερδίζουμε.
- **Ερώτηση:** Τι είναι οι τόκοι και πώς υπολογίζονται από τις τράπεζες; **Απάντηση:** Οι τόκοι είναι τα χρήματα που δίνουν οι τράπεζες για τα χρήματα που καταθέτουν οι πελάτες τους. Υπολογίζονται πολλαπλασιάζοντας το ετήσιο επιτόκιο με το ποσό των χρημάτων που κατατέθηκαν για μια συγκεκριμένη περίοδο.
- **Ερώτηση:** Ποιοι είναι μερικοί τρόποι διεξαγωγής συναλλαγών με τράπεζα; **Απάντηση:** Οι συναλλαγές μας με μια τράπεζα μπορούν να πραγματοποιηθούν με επίσκεψη σε ένα υποκατάστημα της τράπεζας, με την χρήση ATM ή μέσω της ηλεκτρονικής τραπεζικής.
- **Ερώτηση:** Ποιοι είναι οι κίνδυνοι που συνδέονται με τις πιστωτικές κάρτες και τα δάνεια; **Απάντηση:** Οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τις πιστωτικές κάρτες και τα δάνεια περιλαμβάνουν τη συσσώρευση χρέους με υψηλά επιτόκια και την πιθανότητα πραγματοποίησης υπερβολικών δαπανών.
- **Ερώτηση:** Ποια είναι η διαφορά μεταξύ εμπορικών και επενδυτικών τραπεζών; **Απάντηση:** Οι εμπορικές τράπεζες παρέχουν υπηρεσίες όπως καταθέσεις, αναλήψεις και δάνεια σε ιδιώτες και επιχειρήσεις, ενώ οι επενδυτικές τράπεζες επικεντρώνονται στη διαχείριση και την επένδυση των χρημάτων των πελατών τους.

- **Ερώτηση:** Ποιος είναι ο ρόλος των κεντρικών τραπεζών στο τραπεζικό σύστημα; **Απάντηση:** Οι κεντρικές τράπεζες ρυθμίζουν το τραπεζικό σύστημα για να διασφαλίζουν την τήρηση των κανόνων και τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.
- **Ερώτηση:** Μπορείτε να αναφέρετε μερικές μεγάλες τράπεζες στην Ελλάδα και την ρυθμιστική αρχή που τις εποπτεύει; **Απάντηση:** Ορισμένες μεγάλες τράπεζες στην Ελλάδα περιλαμβάνουν την Εθνική Τράπεζα, την Τράπεζα Πειραιώς, τη Eurobank και την Alpha Bank, που ελέγχονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, την κεντρική τράπεζα της χώρας μας.
- **Ερώτηση:** Πώς λειτουργούν οι ανέπαφες συναλλαγές και ποιοι είναι οι πιθανοί κίνδυνοι που συνδέονται με αυτές; **Απάντηση:** Οι ανέπαφες συναλλαγές επιτρέπουν πληρωμές μέσω καρτών, έξυπνων βραχιολιών και ρολογιών σαρώνοντάς τα σε τερματικά σημεία πώλησης. Οι πιθανοί κίνδυνοι περιλαμβάνουν την κλοπή και την απώλεια χρημάτων.
- **Ερώτηση:** Γιατί πρέπει να είμαστε προσεκτικοί όταν χρησιμοποιούμε πιστωτικές κάρτες και μεθόδους ανέπαφων πληρωμών; **Απάντηση:** Είναι σημαντικό να είμαστε προσεκτικοί κατά τη χρήση πιστωτικών καρτών και μεθόδων ανέπαφων πληρωμών για να αποφύγουμε υπερβολικές δαπάνες, συσσώρευση χρέους και να πέσουμε θύματα κλοπής ή απάτης.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εργαστήριο 7: Φιλανθρωπία

Σχέδιο μαθήματος εργαστηρίου «Φιλανθρωπία»

Στόχος: Στο πλαίσιο του εργαστηρίου αυτού, οι μαθητές θα κατανοήσουν την αναγκαιότητα της εξέτασης της μεγάλης εικόνας στην ζωή τους, με κύριο οδηγό την συνολική προσωπική και οικογενειακή τους υγεία και ευημερία, στην συνέχεια θα συνειδητοποιήσουν ότι αυτή η θεώρηση δεν θα πρέπει να σταματά στους ίδιους αλλά θα πρέπει να επεκτείνεται τόσο στο περιβάλλον όσο και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, θα γνωρίσουν τα κυριότερα σύγχρονα προβλήματα του πλανήτη ενώ, τέλος, θα αναγνωρίσουν την σπουδαιότητα της δικής τους προσωπικής συμβολής προς την επίλυσή τους μέσω της φιλανθρωπίας και του εθελοντισμού.

Λέξεις - κλειδιά εργαστηρίου: Ευημερία, πλανήτης, κλιματική αλλαγή, υπερπληθυσμός, μόλυνση του περιβάλλοντος, κοινωνική ανισότητα, φτώχεια, φιλανθρωπία, εθελοντισμός.

Απαιτούμενα υλικά:

- Πίνακας και μαρκαδόροι ή κιμωλίες.
- Έντυπα αντίγραφα του προσφερόμενου θεωρητικού κειμένου για το εργαστήριο (προαιρετικά).
- Έντυπα αντίγραφα των προσφερόμενων ασκήσεων για το εργαστήριο.
- Στυλό ή μολύβι και χαρτί για κάθε μαθητή.
- Ηλεκτρονικός υπολογιστής και προβολέας για παρουσίαση πολυμέσων.

Διάρκεια μαθήματος: 1 διδακτική ώρα

Περιγραφή μαθήματος:

Εισαγωγή

- Καλωσορίστε τους μαθητές και εισαγάγετε το θέμα της φιλανθρωπίας.
- Ρωτήστε τους μαθητές αν ξέρουν τι σημαίνει φιλανθρωπία. Καταγράψτε τις απαντήσεις τους στον πίνακα.
- Εξηγήστε ότι το σημερινό μάθημα θα επικεντρωθεί στη φιλανθρωπία, στις παγκόσμιες προκλήσεις για τους ανθρώπους και το περιβάλλον, αλλά και στο πώς τα άτομα μπορούν να έχουν θετικό αντίκτυπο.

Ανάγνωση και συζήτηση

- Εμφανίστε το κείμενο του εργαστηρίου στον προβολέα (επισκεπτόμενοι την ιστοσελίδα του) ή διανείμετε τυπωμένα αντίγραφα στους μαθητές. Ιστοσελίδα εργαστηρίου: <https://www.gfli.gr/programma-axia-sx/filantropia-sx/>
- Διαβάστε το κείμενο μαζί ως τάξη, κάνοντας παύση για να εξηγήσετε τις βασικές έννοιες και το απαραίτητο σχετικό λεξιλόγιο.
- Συζητήστε τα κύρια σημεία του κειμένου, τονίζοντας τη σημασία της προσωπικής ευημερίας, τις παγκόσμιες προκλήσεις και τους τρόπους συμβολής στη θετική αλλαγή.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να κάνουν ερωτήσεις και να μοιραστούν τις σκέψεις τους για το κείμενο.
- Προχωρήστε στην επίλυση των ασκήσεων του εργαστηρίου, επιλέγοντας κατά περίπτωση μεταξύ ατομικής και ομαδικής επίλυσης, κατά την κρίση σας.

Δραστηριότητα: Καταιγισμός ιδεών (Brainstorming)

- Χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες.
- Δώστε σε κάθε ομάδα χαρτί και μολύβια ή στυλό.
- Ζητήστε από κάθε ομάδα να συλλάβει ιδέες για το πώς μπορεί να συνεισφέρει στην κοινότητά της και να αντιμετωπίσει παγκόσμιες προκλήσεις. Ενθαρρύνετε τη δημιουργικότητα και τη συνεργασία.

- Περιηγηθείτε μεταξύ των ομάδων για να προσφέρετε βοήθεια και καθοδήγηση όπως απαιτείται.
- Μετά τον καταιγισμό ιδεών, ζητήστε από κάθε ομάδα να μοιραστεί τις ιδέες της στην τάξη.

Συζήτηση

- Καθοδηγήστε μια συζήτηση στην τάξη σχετικά με τις κυριότερες ιδέες που προέκυψαν από τον καταιγισμό ιδεών.
- Ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν ποιες ιδέες βρήκαν πιο συναρπαστικές και γιατί.
- Συζητήστε τη σημασία της ανάληψης δράσης, όσο μικρή κι αν είναι, με σκοπό να κάνετε μια θετική διαφορά.
- Τονίστε ότι όλοι έχουν τη δυνατότητα να συνεισφέρουν σε έναν καλύτερο κόσμο, μέσα από πράξεις καλοσύνης και γενναιοδωρίας.

Περίληψη και συμπεράσματα

- Συνοψίστε τα βασικά σημεία του μαθήματος.
- Υπενθυμίστε στους μαθητές τη σημασία της φιλανθρωπίας και της παγκόσμιας ιδιότητας του πολίτη.
- Χρησιμοποιήστε τις προσφερόμενες ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης για να βεβαιωθείτε πως οι μαθητές έχουν κατανοήσει σε βάθος τα κυριότερα σημεία του θεωρητικού μέρους.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να συνεχίσουν να σκέφτονται τρόπους με τους οποίους μπορούν να συμβάλουν στη θετική αλλαγή στην κοινότητά τους και πέρα από αυτήν.
- Ευχαριστήστε τους μαθητές για τη συμμετοχή και τον ενθουσιασμό τους.

Εργασία για το σπίτι (προαιρετικά): Αναθέστε στους μαθητές να γράψουν μία σύντομη έκθεση σχετικά με μια ιδέα που συζητήθηκε στην τάξη και για το πώς θα μπορούσαν να την εφαρμόσουν στη ζωή τους.

Δραστηριότητα επέκτασης (προαιρετικά): Οργανώστε ένα φιλανθρωπικό έργο σε όλη την τάξη ή το σχολείο, όπως έναν έρανο για μια τοπική φιλανθρωπική οργάνωση, ή αντίστοιχα μια εκδήλωση εθελοντισμού εντός της τοπικής κοινότητας, για να εφαρμόσετε τις ιδέες που συζητήθηκαν στην τάξη.

Αξιολόγηση του προγράμματος

- Έπειτα από την ολοκλήρωση όλων των εργαστηρίων του προγράμματος, ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν το σχετικό Ερωτηματολόγιο Αποτίμησης. Στη συνέχεια, παρακαλούμε όπως αποστείλετε τα συμπληρωμένα έντυπα σε ψηφιακή μορφή στην διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού info@gfli.gr
- Αντίστοιχα, παρακαλούμε να συμπληρώσετε το Ερωτηματολόγιο Αποτίμησης του προγράμματος το οποίο απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς. Στη συνέχεια, παρακαλούμε όπως αποστείλετε το συμπληρωμένο έντυπο σε ψηφιακή μορφή στην διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού info@gfli.gr

Σύνοψη θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Φιλανθρωπία» για τον εκπαιδευτικό

Το κείμενο συζητά την έννοια της φιλανθρωπίας και τονίζει τη σημασία της εστίασης στη μεγάλη εικόνα της ζωής και όχι σε ασήμαντα θέματα. Υπογραμμίζει ότι η προσωπική και οικογενειακή υγεία, η ποιότητα ζωής και η συνολική ευημερία είναι αυτά στα οποία θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα. Για να πετύχουμε τους στόχους μας, προτείνει να φροντίζουμε τον εαυτό μας σωματικά και ψυχικά, να διατηρούμε υγιείς συνήθειες, να καλλιεργούμε γνήσιες σχέσεις και να επιτυγχάνουμε χρηματοοικονομική ανεξαρτησία.

Επιπλέον, αναφέρεται σε παγκόσμιες προκλήσεις όπως η κλιματική αλλαγή, ο υπερπληθυσμός, η λειψυδρία, η ρύπανση, η κοινωνική ανισότητα και η φτώχεια, με τις τελευταίες δύο προκλήσεις να έχουν επιδεινωθεί από την πανδημία.

Τονίζει την ανάγκη για συλλογική δράση με σκοπό την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων και προτείνει τρόπους με τους οποίους τα άτομα μπορούν να συνεισφέρουν, μεταξύ άλλων μέσω της φιλανθρωπίας και του εθελοντισμού. Δωρίζοντας χρόνο, προσπάθεια και πόρους, τα άτομα μπορούν να διαδραματίσουν έναν σημαντικό ρόλο στη βελτίωση του κόσμου και στη διατήρηση του πλανήτη.

Ερωτήσεις κατανόησης και εμπέδωσης θεωρητικού κειμένου εργαστηρίου «Φιλανθρωπία» για τους μαθητές

- **Ερώτηση:** Ποιος είναι ο κύριος στόχος του κειμένου; **Απάντηση:** Η κύρια εστίαση του κειμένου είναι στην έννοια της φιλανθρωπίας και στη σημασία της εξέτασης της ευρύτερης ή μεγάλης εικόνας στη ζωή.
- **Ερώτηση:** Σύμφωνα με το κείμενο, ποιες πτυχές αποτελούν την λεγόμενη «μεγάλη εικόνα»; **Απάντηση:** Η «μεγάλη εικόνα» αποτελείται από παράγοντες όπως η προσωπική και οικογενειακή υγεία, η ποιότητα ζωής και η συνολική ευημερία.
- **Ερώτηση:** Γιατί το κείμενο τονίζει τη σημασία της φροντίδας του εαυτού μας; **Απάντηση:** Το κείμενο δίνει έμφαση στην φροντίδα του εαυτού μας γιατί είναι απαραίτητο για τα άτομα να δίνουν προτεραιότητα στη σωματική και ψυχική τους υγεία, προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους τους και να ζήσουν μια ζωή που προσφέρει ικανοποίηση.
- **Ερώτηση:** Ποια είναι μερικά παραδείγματα υγιεινών συνηθειών που αναφέρονται στο κείμενο; **Απάντηση:** Παραδείγματα υγιεινών συνηθειών περιλαμβάνουν την κατανάλωση θρεπτικών τροφών, την τακτική άσκηση και την ανάγνωση βιβλίων για να μάθουμε νέα πράγματα.
- **Ερώτηση:** Να αναφέρετε δύο παγκόσμιες προκλήσεις που αναφέρονται στο κείμενο. **Απάντηση:** Δύο παγκόσμιες προκλήσεις που αναφέρονται στο κείμενο είναι η κλιματική αλλαγή και ο υπερπληθυσμός.
- **Ερώτηση:** Πώς έχει επηρεάσει η πανδημία κάποια κοινωνικά ζητήματα, σύμφωνα με το κείμενο; **Απάντηση:** Η πανδημία έχει επιδεινώσει κοινωνικά ζητήματα όπως η κοινωνική ανισότητα και η φτώχεια, οδηγώντας σε αύξηση του αριθμού των ανθρώπων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.
- **Ερώτηση:** Τι είναι η φιλανθρωπία, όπως περιγράφεται στο κείμενο; **Απάντηση:** Η φιλανθρωπία περιγράφεται ως η πράξη να δίνει κάποιος ένα μέρος των χρημάτων του για να βελτιώσει τον κόσμο και να τον κάνει καλύτερο.

- **Ερώτηση:** Πώς μπορούν τα άτομα να συνεισφέρουν στο να γίνει ο κόσμος καλύτερος, εκτός από τη δωρεά χρημάτων; **Απάντηση:** Εκτός από τη δωρεά χρημάτων, τα άτομα μπορούν να συνεισφέρουν διαθέτοντας εθελοντικά τον χρόνο και τον κόπο τους για κοινωνικούς σκοπούς, όπως η δενδροφύτευση και ο καθαρισμός παραλιών.
- **Ερώτηση:** Γιατί το κείμενο προτείνει ότι τα άτομα πρέπει να αγωνίζονται για την χρηματοοικονομική τους ανεξαρτησία; **Απάντηση:** Το κείμενο προτείνει ότι η χρηματοοικονομική ανεξαρτησία δίνει τη δυνατότητα στα άτομα να απολαμβάνουν τις ομορφιές της ζωής και να συνεισφέρουν θετικά στην κοινωνία.
- **Ερώτηση:** Ποιο είναι το συνολικό μήνυμα που μεταφέρει το κείμενο; **Απάντηση:** Το συνολικό μήνυμα του κειμένου είναι ότι τα άτομα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στην ευημερία τους, να συμβάλουν στην αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων και να προσπαθήσουν να κάνουν τον κόσμο καλύτερο μέσω πράξεων φιλανθρωπίας και εθελοντισμού.